

SIA ARČERS RAKSTUROJUMS

Būvfirma SIA *Arčers* ir licencēts celtniecības uzņēmums, kas Latvijā ieņem stabilu vietu tūlīt aiz valstī spēcīgāko, lielāko būvfirmu pirmā desmitnieka. Par to liecina katru gadu augošais firmas apgrozījums, kas šobrīd mērāms miljonos, būvējamo objektu skaits, to dažādība un ģeogrāfija.

Būvfirmas *Arčers* būvētie objekti vai ražotās stiklotās konstrukcijas rodamas visos Latvijas novados. Esam būvējuši, rekonstruējuši vai uzstādījuši savu produkciju visdažādākajos objektos. Tās ir mācību iestādes, sporta un atpūtas kompleksi, tirdzniecības objekti, izstāžu zāles, dzīvojamās ēkas, sabiedriskās iestādes, ēdināšanas kompleksi, biroji, bankas u.c.

Uzņēmums spēj veikt jebkura apjoma un sarežģītības būvdarbus amplitūdā no pirmās sarunas ar klientu līdz jaunceltnes pilnīgai nodošanai ekspluatācijā, ieskaitot komunikāciju izbūvi, teritorijas labiekārtošanu un, atbilstoši klienta vēlmēm – arī telpu interjeru izveidi.

Firmas *Arčers* ikdiena ir darbs divās pamatnozārēs – būvniecībā, kā arī plastmasas un alumīnija logu, durvju un citu stiklotu konstrukciju ražošanā un montāžā. Tās ir divas vienlīdz spēcīgas, bet patstāvīgas darbības jomas, kas rada priekšstatu par būvfirmu *Arčers* kopumā.

Kā stikloto konstrukciju ražotāja SIA *Arčers* ir viena no piecām spēcīgākajām šīs nozares pārstāvētām valstī. Uzņēmuma produkciju atzinīgi novērtējušas un savos objektos izmanto visas lielākās būvniecības firmas Latvijā.

Līdztekus produkcijas un pakalpojumu kvalitātei, būvfirma *Arčers* lielu vērību pievērš optimālai darba organizācijai, sākot no uzņēmuma administrācijas un beidzot ar celtnieku brigādēm objektos.

SIA *Arčers* 2003.gadā ir sertificēta, atbilstoši starptautiskajiem kvalitātes vadības sistēmas ISO 9001:2000 standartiem. Vienlaikus uzņēmums saņēma arī sertifikātu, kas apliecina, ka strādājam atbilstoši darba drošības un profesionālās veselības aizsardzības sistēmas OHSAS 18001:1999 standartiem.

Pasākumi darba aizsardzībai un drošas darba vides radīšanai būvfirmā *Arčers* nav tikai formālas darbības. Darba aizsardzība ir viena no būvfirmas *Arčers* galvenajām darba prioritātēm. Mūsu klienti un sadarbības partneri mūs šai ziņā pazīst kā principiāli spītīgu kompāniju.

Darba aizsardzības daļa pastāvīgi veic dažādas pārbaudes un skaidro darbiniekiem drošas darba vides priekšrocības, runā ar viņiem par to. Analizējot būvniecības apstākļus, kopīgi secinājām, ka brīdināt par iespējamu nelaimes gadījumu vai profesionālo saslimšanu, vienmēr ir vieglāk nekā labot situāciju jau pēc notikuma. Jo īpaši, ja tie saistīti ar cilvēka dzīvības, veselības vai īpašuma zaudēšanu. Mūsaprāt, efektīga izskaidrošana ir līdzvērtīga praktiskiem piemēriem, bet izskaidrošana ir efektīga tikai tad, ja darbinieks turpmākajā darbībā pats interesējas par darba drošības pasākumiem, negaidot, ka par tiem atgādinās speciālisti.

2000.gadā būvfirma *Arčers* uzsāka pārrunas ar darbiniekiem, paralēli sāka vērtēt darba vides riska faktoros.

Izskatot dažādas matricas risku novērtēšanai un ņemot vērā, ka mūsu prioritāte ir efektīva, viegli uztverama izskaidrošana, esam izvēlējušies un lietojam Tampere Tehnoloģiskās universitātes (Somija) metodes matricu (turpinājumā skatīt *SIA Arčers riska novērtēšanas matrica*). 2002. gadā, saskaņā ar LR MK noteikumiem, tika veiktas regulāras darba vietu pārbaudes un sistemātiska darba vides riska novērtēšana (turpinājumā skatīt lapas Nr.2. un 5., 6.), kuru veic Darba aizsardzība speciāliste kopā ar būvniecības vai ražošanas vadošajiem speciālistiem. Ikgadējo risku novērtēšanu rezultātā tika sastādīts esošo risku samazināšanas plāns, kurā norādīti konkrēti mērķi, atbildīgās personas, termiņi un nepieciešamie līdzekļi (turpinājumā skatīt lapas Nr.3. un 4.).

Konkursa vērtējumam iesniedzam **labās prakses piemēru**, kas deva būtiskus darba vides uzlabojumus – **drošības līmeņa paaugstināšana darbiem augstumā.**

SIA ARČERS RISKĀ NOVĒRTĒŠANAS MATRICA

Riska iespējamība	Seku bīstamība		
	Katastrofālas	Bīstamas	Nopietnas
Neiespējama	Nenožīmīgs risks I	Pieņemams risks II	Ciešamas risks III
Maz iespējama	Pieņemams risks II	Ciešamas risks III	Nožīmīgs risks IV
Iespējama	Ciešamas risks III	Nožīmīgs risks IV	Neciešams risks V

RISKA LĪMENIS UN NEPIECIEŠAMIE NOVĒRTĒŠANAS PASĀKUMI

Riska pakāpe	Nepieciešamie pasākumi
Nenožīmīgs risks I	Speciāli pasākumi nav nepieciešami
Pieņemams risks II	Risks jākontrolē. Jāizvērtē, kādi pasākumi būtu veicami ar minimāliem materiāliem ieguldījumiem.
Ciešamas risks III	Nepieciešami pasākumi riska samazināšanai. Pasākumi jāveic vismaz 3... 5 mēnešu laikā pēc riska novērtēšanas.
Nožīmīgs risks IV	Darbu nedrīkst veikt, kamēr nav veikti pasākumi riska samazināšanā vai novēršanā. Pasākumi jāveic steidzami. Ja darbu nav iespējams pārtraukt (jāizvērtē riskam pakļauto darbinieku skaits), tad tie jāveic vismaz 1 ... 3 mēnešu laikā.
Neciešams risks V	Riska samazināšana ir obligāta. Ja līdzekļu trūkuma dēļ nav iespējams veikt preventīvos pasākumus, tad darbs bīstamajā zonā ir kategoriski aizliegts .

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

Lapa Nr.5

SIA Arčers

DARBA DROŠĪBAS, UGUNSDROŠĪBAS, ELEKTRODROŠĪBAS UN VIDES AIZSARDZĪBAS NOTEIKUMU IEVĒROŠANAS PĀRBAUDES PROTOKOLS

VD – AD - 65

Protokols Nr. _____

Objekts _____

Objekta adrese _____

Datums _____

Atbildīgā persona _____

Nr. p.k.	Konstatētais pārkāpums	Normatīvs dokuments vai iekšējās kārtības noteikumu punkts, saskaņā ar pārkāpums konstatēts	Pārkāpuma novēršanas termiņš	Riska pakāpe*	Pārkāpums novērsts (datums)	Darba aizsardzības speciālists

* Riska pakāpe: I- nenozīmīgs risks, II- pieņemams risks, III- ciešams risks, IV –nozīmīgs risks, V- neciešams risks.

SIA Arčers darba aizsardzības speciālists _____

vārds, uzvārds, paraksts, datums

Par objektu atbildīgā persona _____

vārds, uzvārds, paraksts, datums

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

Lapa Nr.3

Apstiprinu:

Armands Čukāns
SIA „Arčers” valdes priekšsēdētājs.

Rīgā, 2004. gada 20. maijs

SIA „Arčers”, arodveselības un darba drošības mērķi 2004. gadam.

(5. variants, izstrādāts 2004. g. 11. maijā)

Mērķis	Izpildes termiņš	Atskaites forma	Atbildīgie par izpildi	Atbildīgais par uzraudzību	Plānotās izmaksas
1. Uzlabot arodveselības un darba drošības politikas īstenošanas mehānismu	2004. gada 30. septembris	Programma, ziņojums par veiktajām darbībām	Personālas daļas vadītāja Darba aizsardzības speciāliste	Valdes priekšsēdētājs	Ls 590,00
2. Samazināt riska pakāpes bīstamiem darbiem	2004. gada 17. novembris	Programma, ziņojums par veiktajām darbībām	Darba aizsardzības speciāliste SKR direktors Būvniecības direktors	Valdes priekšsēdētājs	Ls 765,00

Sastādīja :

Natālija Peņugalova
SIA „Arčers” darba aizsardzības speciāliste

SIA „Arčers” darba aizsardzības nodaļa
Kvalitātes mērķi 2004. gadam.

I(1)

Lapa Nr. 4

Armands Garkāns
SIA *Arčers* valdes priekšsēdētājs

1.mērķis. Uzlabot arodveselības un darba drošības politikas īstenošanas mehānismu

Programma 1. mērķa īstenošanai

(2.variants izstrādāts 2004.g.11. maijā)

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atskaites forma	Atbildīgie par izpildi	Atbildīgais par uzraudzību	Plānotās izmaksas
1.	Pārskatīt atbildības sadalījumu darba drošības jautājumiem atbilstoši SIA "Arčers" izmainītai struktūrai	2004. gads 10. februāris	Apstiprinātas amata aprakstus	Personālas daļas vadītāja SKR nodaļas direktors Būvniecības direktors Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Nav plānotas
2.	Uzlabot darba aizsardzības speciālista zināšanas par OHSAS standarta uzturēšanu	2004. gads 29. februāris	Ziņojums par kursiem	Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Ls 190,00
3.	Veikt profilaktisko apmācību ugunsdrošības un pirmās palīdzības sniegšanā	2004. gads 30. septembris	Mācību plāns 2004.g.29.februāris, ziņojums	Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Ls 400,00
4.	Veikt nelaimes gadījumu izmeklēšanas un uzskaites kārtības apmācību un zināšanas pārbaudi	2004. gads 30. maijs	Atestācijas protokols	SKR nodaļas direktors Būvniecības direktors Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Nav plānotas

Izstrādāja:

Natālija Peņugalova
SIA *Arčers* darba aizsardzības speciāliste

SIA ARČERS LABAS PRAKSES PIEMĒRS

Saturs – temats	DARBINIEKU AIZSARDZĪBA
Pasākuma nosaukums	Drošības līmeņa paaugstināšana darbiem augstumā
Uzņēmums	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Arčers
Valsts	Latvija
Adrese	Katlakalna iela 11, Rīga LV 1073
Tālrunis	+371 7889, +371 7810596
Fakss	+371 7810597
E pasts	arcers@arcers.lv
Kontaktpersona	Natālija Peņugalova
Sektors	45.2, 45.3, 45.4, 45.5 – Būvniecība, stikloto konstrukciju montāža

UZDEVUMS

Samazināt riska faktorus darbiem augstumā

PROBLĒMA (bīstamība/risks/rezultāts)

2002. gadā, saistībā ar darbiem augstumā, uzņēmumā notika divi nelaimes gadījumi. Pēc to izmeklēšanas, rūpīgi tika analizēti nelaimju cēloņi un situācija, kādā notika negadījumi. Atbilstoši LR normatīvajiem aktiem, 2002. g. – 2003. g. tika vērtēti risku faktori darba vietās, īpašu uzmanību veltot augstumā veicamajiem darbiem un apstākļiem, kādos tie notiek. Uzņēmuma apdraudējuma reģistrā augstumā izpildāmajiem darbiem bija piešķirta 5. (visaugstākā) riska pakāpe, kā iespējamās sekas norādītas – galvas un muguras traumas, savainojumi, letālas sekas. Izdarītie secinājumi bija ļoti strikti, galvenais no tiem – ja uzņēmums par vienu no savas pastāvēšanas galvenajām prioritātēm noteicis drošas darba vides radīšanu, šai ziņā nav sīkumu vai nebūtisku lietu. Tika noteiktas nepieciešamās un neatliekami veicamās darbības riska faktora mazināšanai darbiem augstumā.

RISINĀJUMS (risku novēršana)

Tika izstrādāts plāns un tā ietvaros atsevišķas programmas riska pakāpes samazināšanai darbiem augstumā. Plāns paredzēja četras galvenās darbības:

1.

Veselības pārbaude.

Darba vietu un amatu sarakstu sastādīšana (skatīt veidlapu Nr. XX), kur novērtētas katra strādājošā iespējamās darbības īpašos apstākļos – augstumā. Reizi gadā pārbaudīta strādājošo piemērotība darbam augstumā. Informācija par darbiniekiem, kuriem ir aizliegts strādāt augstumā, pieejama visiem, kuriem ir pakļauti darbinieki. Atbildīgās personas ar parakstu apliecina, ka iepazīnušās ar šo informāciju.

2.

Apmācība un informēšana.

Plānveidīgi pārbaudītas zināšanas un apmācīti uzņēmumā strādājošie, t.sk.:

- par darba aizsardzību atbildīgās personas;
- dažāda veida pacelēju operatori;
- auto pacelēja vadītāji-operatori.

Ražošanas sapulcēs apspriesti un analizēti ar darbu augstumā saistīti nelaimes gadījumi, kas notikuši citās būvfirmās.

Izstrādātas veidlapas (darbu noformēšanu atvieglotai), piemēram, sastatņu (skatīt veidlapu VD-AD-38) un pastatņu atbilstībai darba drošības noteikumiem. Pastāvīgi tiek noformēti un speciālā žurnālā reģistrēti norīkojumi darbu veikšanai paaugstinātās bīstamības apstākļos – atļaujas, kur norādīti drošības pasākumi darbiem augstumā, noteikts atbildīgais par drošības noteikumu uzraudzību, ka arī individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi.

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

SIA Arčers • Kaļiņkalna iela 11 • Rīga • LV 1073 • Tālrunis 7810599 • Fakss 7810597 • e-pasts arcers@arcers.lv

AKTS PAR SASSTATŅU ATBILSTĪBU DARBA DROŠĪBAS NOTEIKUMIEM

VD – AD - 38

Akts Nr.

Akts sastādīts 200

Mēs, apakšā parakstījušies nolemjam, ka sastatnes, kuras samontētas objektā:

objekta pilns nosaukums, adrese

atbilst darba drošības noteikumiem un pieļaujamas ekspluatācijā.

Būvuzņēmējs

Būvdarbu vadītājs

Vārds, uzvārds

Paraksts

Būvuzņēmējs

Atbildīgais darbu vadītājs

Vārds, uzvārds

Paraksts

Piezīmes

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

Veidlapa Nr. XX

SIA *Arčers* Darba aizsardzības daļa

Apstiprinu

Armands Garkāns

SIA *Arčers* valdes priekšsēdētājs

2004.gada 30.aprīlī

SIA *Arčers* darba vietu un amatu saraksts, kur nodarbinātā veselības stāvokli ietekmē veselībai kaitīgie darba vides riska faktori

Nr.	Profesija,amats	Darba vides riska faktori	Darba īpašie apstākļi	Veselības pārbaude	Piezīmes
1	2	3	4	5	6
28	Palīgstrādnieks, strādnieks	Fiziskas pārslodzes (1.p.4.10), koka putekļi (1.p.2.2), metālu putekļi (1.p.2.3), kaļķa un krita putekļi (1.p.2.5), silic.satur.,cementa putekļi (1.p.2.7)	Augstums (2.p.1)	Reizi gadā	
34	PVC ceļa strādnieks	Metālu putekļi (1.p.2.3), akrila materiāli (1.p.1.13.4.1)		Reizi divos gados	
36	Logu un konstrukciju montētājs	Fiziskas pārslodzes (1.p.4.10), koka putekļi (1.p.2.2), metālu putekļi (1.p.2.3), kaļķa un krita putekļi (1.p.2.5), silic.satur.,cementa putekļi (1.p.2.7)	Augstums (2.p.1)	Reizi gadā	

Sastādīja:

N. Peņugalova

SIA *Arčers*

Darba aizsardzības speciāliste

2004.gada 26.aprīlī

3.

Mehānismi, aprīkojums un individuālās aizsardzības līdzekļi.

• Darbs augstumā saistīts ar darbu auto pacēlāja grozā. Mūsu uzņēmumā ir 2 auto pacēlāji. Ir izstrādāta darba drošības instrukcija darbiem auto pacēlāja grozā. Autovadītājs – operators pirms darbu sākuma veic obligātu instruktāžu strādniekiem, kuri ar parakstu žurnālā apliecina, ka ir iepazinušies arņemam pildīt noteikumus. Žurnāli atrodas pie katra autovadītāja-operatora, viņiem ir arī to strādnieku saraksts, kuriem aizliegts strādāt augstumā. Auto pacēlāji aprīkoti ar divu veidu drošības jostām, drošības zīmēm un signāla lentām. Atbilstoši LR likumdošanai, tiek veiktas obligātās ikgada darba inspekcijas pārbaudes un tehniskā apskate Ceļa pārvaldē (skatīt 1., 2. attēlu).

1. attēls

2. attēls

• Aprīkojums darbiem augstumā: sastatnes, pastatnes un kāpnes. Priekšroka aprīkojumam, kas ir sertificēts, pārbaudīts un ražots no metāla. Ja iepriekšminēto aprīkojumu nomājam, priekšroka ir tiem piegādātājiem, kuri var nodrošināt mums nepieciešamā aprīkojuma pārbaudi un pievienot klāt pasi vai citu drošības pakāpi apliecināšu dokumentu. Ja mums nepieciešamais aprīkojums gatavots no koka konstrukcijām, tad tiek veikta speciāla uzraudzība par drošības noteikumu izpildi.

• Uzņēmumā izstrādātās darba drošības instrukcijas pielikumā ir nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) saraksts strādājošajiem augstumā, ko apstiprinājis uzņēmuma valdes priekšsēdētājs. Visi strādājošie ir iepazīstināti ar sarakstu, brīdināti par obligātu prasību lietot IAL un ar parakstu apliecinājuši, ka tos saņēmuši. IAL piegāde tiek veikta, saskaņā ar drošības pakāpes normatīviem un obligātajiem sertifikātiem. IAL piegādā Sagādes daļa, iepriekš ar darba aizsardzības speciālistu saskaņojot to drošības pakāpju atbilstību.

4.

Pārbaudes, auditi un analīze.

• Darba drošības, elektrodrošības, ugunsdrošības, darba vides un vides aizsardzības noteikumu ievērošanu kontroli veic darba aizsardzības speciālisti, atbilstoši savam grafikam un darbu bīstamības pakāpei. Pārbaudes rezultāti tiek fiksēti protokolā, kurā atzīmēts: normatīvais dokuments, pārkāpuma novēršanas termiņš, riska pakāpe, kā arī atbildīgais par pārkāpumu novērtēšanu (skatīt lapu Nr.5).

• Ja kādu iemeslu dēļ pārkāpums nav novērsts, tad protokols tiek formēts atkārtoti un ar to iepazīstināts atbildīgās personas tiešais vadītājs. Mūsu uzņēmumā ir izstrādāta piemaksas programma, ar kuras palīdzību var regulēt un stimulēt kārtības jautājumus, bet tas ir galējais līdzeklis.

• Auditus veic auditoru grupa kopā ar pieaicinātām personām, atbilstoši auditu programmai. Par objektu atbildīgā persona iepriekš iepazīsinies ar ziņojumu par pārbaudāmo jautājumu. Auditori pārbauda ne tikai tiešo darba aizsardzības noteikumu izpildi, bet arī pārbauda atbildīgo personu teorētiskās zināšanas (skatīt tabulu Nr. 2):

TEMATS INSPICĒŠANAI

Darbs augstumā, aizsardzība pret krišanu no augstuma

Nr.	Jautājums	Novērtēšanas rezultāts	
		Pozitīvs	Negatīvs
1.	Vai tur, kur tas tehniski iespējams, darbiniekus no krītošiem priekšmetiem aizsargā ar uztveršanas metodēm		
2.	Vai materiālus un iekārtas iekārto vai izvieto tā, lai novērstu sabrukšanas vai iegāšanās iespēju		
3.	Ja nepieciešams, vai būvlaukumos ierīko ar jumtu nosegtas ejas, vai arī novērš piekļūšanu bīstamajai zonai		
4.	Vai krišanu no augstuma novērš ar piemērotu aprīkojumu, izmantojot izturīgas pārvietojamas platformas ar pietiekami augstu galu un sānu aizsarg nožogojumu, kas sastāv vismaz no galvenās margas un starp margas, vai arī izmantojot citu līdzvērtīgu aprīkojumu		
5.	Vai darbs augstumā tiek veikts tikai ar piemērotām iekārtām, vai izmantojot kolektīvās aizsardzības līdzekļus (sastatnes, platformas, drošības jostas)		
6.	Ja atbilstoša aprīkojuma lietošana nav iespējama darba rakstura dēļ, vai darbiniekiem nodrošina drošu piekļūšanu darba vietai un apgādā ar drošības trosēm, jostām vai citām nostiprinošām drošības ierīcēm		
7.	Vai drošības jostām vajadzīgas pārbaudes (pase, marķējums, apskate)		
8.	Vai sastatņiem vajadzīgi kaut kāda dokumentu noformēšana		
9.	Vai darbu vadītājam jāseko strādnieka veselības stāvokļa pārbaudei, kurš strādā augstumā		
10.	Vai vajag noformēt kādus dokumentus strādājošiem augstumā (instruktāža, norīkojums-atļauja)		
11.	Vai pārvietojamās un stacionāras darba vietas, kas atrodas augstumā ir stabilas un noturīgas, ņemot vērā maksimālo slodzi, kāda tam būtu jāiztur, kā arī slodzes sadali		
12.	Vai būvlaukumā ir bīstamas zonas, kurām ir ierobežota piekļūšana, tās ir norobežotas vai aprīkotas ar ierīcēm, kas nepieļauj nepiederošu personu iekļūšanu šajās zonās		
13.	Vai bīstamība ir skaidri norādīta un apzīmēta atbilstoši normatīviem aktiem par drošības zīmju lietošanu darba vietās		
14.	Vai ailes un staigāšanas zonas tiek uzturētas tīras, vai tās ir apzīmētas?		

- Saskaņā ar pārbaudes un audita rezultātiem, darba aizsardzības speciālists un kvalifikācijas inženieri analizē konstatētos darba aizsardzības pārkāpumus un, ja nepieciešams, sastāda tālāko pasākumu programmu (apmācība, papildus pārbaudes, jaunas tehnoloģijas pielietošana).
- Riska samazinājums – nepārtrauks process, kas prasa pastāvīgas darbības un uzraudzību.

REZULTĀTU EFEKTIVITĀTE

- Laika posmā no 2003.g. līdz 2004.g. jūnijam uzņēmumā nav bijuši nelaimes gadījumi saistībā ar darbiem augstumā.
- No 2003.g. līdz 2004.g. jūnijam neviena valsts institūcija uzņēmumā organizētajās pārbaudēs nav konstatējusi auto pacēlāju izmantošanā pieļautus darba drošības pārkāpumus.
- Strādnieki ir nodrošināti ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem darbiem augstumā un ir iepazīstināti ar to lietošanu (veselības aizsardzība).
- Samazināts pārkāpumu skaits augstumā veicamo darbu laikā.

IZMAKSAS UN IEGUVUMS (cilvēku, sociālās, ekonomiskās)

Izmaksas:

- Apmācība – Ls 650,-
- Veselības pārbaudes – Ls 1400,-
- Auto pacēlāju darba drošības noteikumu izpildes nodrošinājums – Ls 500,-
- Aprīkojumu un IAL piegāde (bez darba apģērbiem) – Ls 270,-

Ieguvumi:

- Uzlabota darba atmosfēra, strādnieki augstu vērtē darba aizsardzības pasākumus (skatīt grafiku).
- Ir samazināts riska faktors darbiem augstumā.

